

РЕШЕНИЕ

№ 567

гр. София, 17.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-22, в публично заседание на
единадесети април през две хиляди двадесет и четвърта година в следния
състав:

Председател: Нели Алексиева

при участието на секретаря Румяна Люб. Аврамова
като разгледа докладваното от Нели Алексиева Търговско дело №
20231100902021 по описа за 2023 година

Съдът е сезиран с иск с правна квалификация чл. 55, ал. 1, предл. 3
от ЗЗД.

Ищецът „Б.б.г.х.“ АД твърди, че между него и ответника „РВ с.“
ЕООД има сключен договор за проектиране, доставка и монтаж от 20.04.2023
г., съгласно който ищецът е възложил на ответника да извърши проектиране,
доставка и монтаж на алуминиеви композитни панели Албонд на обекти
сграда „затвор“ и сграда „хотелска част“, находящи се в гр. Самораново, общ.
Дупница. В изпълнение на този договор, ищецът извършва авансови
плащания, в периода от 26.04.- 03.08.2023 г., на обща стойност от 250 960
лева, съответно: на 26.04.2023 г. сума в размер на 50 000 лева; на 28.04.2023 г.
сума в размер на 30 000 лева; на 02.05.2023 г. сума в размер на 35 000 лева; на
04.05.2023 г. сума в размер на 24 200 лева; на 05.05.2023 г. сума в размер на
50 000 лева; на 28.07.2023 г. сума в размер на 41 760 лева и на 03.08.2023 г.
сума в размер на 20 000 лева. За получените авансови плащания ответникът
издава следните фактури: фактура № 1000000019/26.04.2023 г. за сумата от
115000 лева с ДДС; фактура № 1000000020/28.04.2023 г. за сумата от 74200
лева с ДДС; фактура № *****/28.07.2023 г. за сумата от 41760 лева с
ДДС и фактура № 1000000046/03.08.2023 г. за сумата от 33520 лева с ДДС.
Съгласно уговореното от страните дейностите по доставка на материали и

изпълнение на СМР е следвало да бъдат изпълнени до 19.07.2023 г., но изпълнителят изпълнява изключително бавно възложените СМР. Реално извършените СМР, установени с подписания на 02.08.2023 г. акт образец 19, са едва 800 кв. м. на стойност 139200 лева с ДДС, при договорени такива около 10 000 кв. м. Въпреки тази забава изпълнителят заявява готовността си да завърши обекта, но в края на м. август 2023 г. работата на практика е преустановена, като на отправената от ищеца покана изпълнението на договора да продължи ответникът отговаря, че нито може да продължи изпълнението на договора, нито да възстанови авансовите плащания, нито за достави допълнителни материали. Затова на 02.10.2023 г. страните подписват нов акт образец 19, с който са установени допълнително доставените материали и извършени СМР, след подписването на предходния акт образец 19, като общата стойност на тези материали и СМР е 47148 лева с ДДС. Предвид признатата от изпълнителя невъзможност да продължи изпълнението на договора, на 09.10.2023 г. са издадени три кредитни известия за възстановяване на получен аванс, съответно № 1000000057 на стойност 12172 лева с ДДС; № 1000000058 на стойност 24199.99 лева с ДДС и № 1000000059 на стойност 41760 лева с ДДС. С поредна покана ищецът кани ответника да продължи изпълнението на договора, като го предупреждава, че в противен случай разваля договора и кани ответникът да му върне надплатения аванс на стойност от 64612 лева /изчислен като разлика между преведената авансово сума в общ размер от 250960 лева и реално извършените СМР и доставени материали на обща стойност от 186348 лева/. Предвид изложеното иска от съда да осъди ответното дружество да му заплати сумата от 64612 лева, представляваща платения на отпаднало основание неусвоен аванс по разваления договор за проектиране, доставка и монтаж от 20.04.2023 г., ведно със законната лихва от предявяване на иска до окончателното плащане, както и направените в производството разноси. В исковата молба е посочена банкова сметка на ищеца, съобразно изискването на чл. 127, ал. 4 от ГПК.

Ответникът „РВ с.“ ЕООД не подава отговор на исковата молба и не взема становище по иска в хода на производството.

Съдът, след като взе предвид доводите на ищеца и прецени събраните по делото доказателства, съобразно чл. 12 и чл. 235, ал. 2 ГПК, приема за установено следното:

От представените писмени доказателства се установява, че на 20.04.2023 г. между ищеца и „Р.Т.“ ЕООД е сключен договор за проектиране, доставка и монтаж, с който на ищеца е възложено да извърши проектиране, доставка и монтаж на алуминиеви композитни панели Албонд на обекти, посочени от възложителя, находящи се в с. Самораново, общ. Дупница. Договорено количество, което ищецът се е задължил да проектира, достави и монтира е 10 000 кв. м. алуминиеви композитни панели, като тези дейности е следвало да бъдат извършени на няколко обекта, като за всеки един от тях страните следва да сключат анекс към договора, а началото на изпълнението се слага след изпращане на възлагателно писмо от възложителя. Уговорено е възнаграждение в размер на 151 лева без ДДС за кв.м., платимо по банковата сметка на изпълнителя за всеки един отделен обект, както следва: 50 % при възлагане на конкретен обект от възложителя; на всеки 30 дни след възлагането – актуване с приемо-предавателен протокол и заплащане, съобразно монтираната площ и при приключване и приемане на монтажа – остатъка от дължимата цена. Изпълнителят е поел задължение да завърши работата по отношение на всеки отделен обект, при следните срокове: проектиране – в срок от 7 дни след уведомлението на възложителя за започване на работа, а монтажът – в срок до 60 работни дни, след приемане на проекта от възложителя, в случай, че страните не са уговорили друг срок. С анекс № 1/21.04.2023 г. към договора, страните определят като обект по договора „затвор“, като измереното количество от изпълнителя е 2000 кв.м. С анекс № 2/03.05.2023 г. към договора, страните определят като обект по договора „хотелска част“, като измереното количество от изпълнителя е 3000 кв.м.

На 20.04.2023 г. между страните по делото е сключен договор за проектиране, доставка и монтаж, с който ищецът възлага на ответника да извърши проектиране, доставка и монтаж на алуминиеви композитни панели Албонд на обекти, посочени от възложителя, находящи се в с. Самораново, общ. Дупница. Договорено количество, което ищецът се е задължил да проектира, достави и монтира е 10 000 кв. м. алуминиеви композитни панели, като тяхното точно количество ще бъде уточнено след измерване от изпълнителя и приемане на проекта от възложителя. Тези дейности е следвало да бъдат извършени на няколко обекта, като за всеки един от тях страните следва да сключат анекс към договора, а началото на изпълнението се слага

след изпращане на възлагателно писмо от възложителя. Уговорено е възнаграждение в размер на 145 лева без ДДС за кв.м., платимо по банковата сметка на изпълнителя за всеки един отделен обект, както следва: 40 % при възлагане на конкретен обект от възложителя; на всеки 30 дни след възлагането – актуване с приемо-предавателен протокол и заплащане, съобразно монтираната площ и при приключване и приемане на монтажа – остатъка от дължимата цена. Изпълнителят е поел задължение да завърши работата по отношение на всеки отделен обект, при следните срокове: проектиране – в срок от 7 дни след уведомлението на възложителя за започване на работа, а монтажът – в срок до 60 работни дни, след приемане на проекта от възложителя, в случай, че страните не са уговорили друг срок. С анекс № 1/21.04.2023 г. към договора, страните определят като обект по договора „затвор“, като измереното количество от изпълнителя е 2000 кв.м. С анекс № 2/03.05.2023 г. към договора, страните определят като обект по договора „хотелска част“, като измереното количество от изпълнителя е 3000 кв.м. С анекс № 3/28.07.2023 г. към договора, ищецът възложителя възлага на ответника изпълнител да извърши допълнителни монтажни работи на обект: изграждане на пилотен затвор, свързан с център за обучение на персонала и изграждане на преходно отделение –многофункционална сграда етап 1, а именно да достави и монтира алуминиева конструкция за монтаж на аквапанел по хотелска част, подробно описани в приложението към анекса, като се страните определят като обект по договора „хотелска част“. Възложителят се задължава да плати, при подписване на анекса, сумата от 34800 лева без ДДС, представляващо авансово плащане по приложението за поръчка на необходимите материали. Окончателното плащане следва да бъде извършено след подписване на приемо-предавателен протокол или акт образец 19 за реално изработените и доставени количества. Възложените работи по анекса започват след извършване на авансовото плащане, съгласно линеен график за обекта. Съгласно приложението към анекса е уговорено количество на алуминиевата конструкция от 1200 кв.м., при единична цена от 58 лева или общо 83520 лева с ДДС.

Във връзка със сключения между страните по делото договор от 20.04.2023 г., ответникът издава на ищеца следните фактури: № 1000000019/26.04.2023 г. за сумата от 115000 лева с ДДС, представляваща авансово плащане по анекс № 1; № 1000000020/28.04.2023 г. за сумата от

74200 лева с ДДС, представляваща плащане по анекс № 1; № *****/28.07.2023 г. за сумата от 41760 лева с ДДС, представляваща авансово плащане по анекс № 3; № 1000000046/03.08.2023 г. за сумата от 33520 лева с ДДС за изработката, доставката и монтажа на 800 кв.м. алуминиев материал, след приспадане на аванса по фактури №№ 19 и 20; Издадени са и кредитни известия № 1000000057/09.10.2023 г. за сумата от 12172 лева за възстановяване на аванс по анекс 1; № 1000000058/09.10.2023 г. за сумата от 24199.99 лева за възстановяване на аванс по анекс 1 и № 1000000059/09.10.2023 г. за сумата от 41760 лева за възстановяване на аванс по анекс № 3.

Представен е акт по договора за установяване завършването и за заплащане на натуралните СМР от 02.08.2023 г., с който представители на страните установяват, че към тази дата са завършени и подлежат на заплащане въз основа на акта 800 кв.м. изработен, доставен и монтиран алуминиев композитен материал, на обща стойност от 139200 лева с ДДС.

Представен е акт по договора за установяване завършването и за заплащане на натуралните СМР от 02.10.2023 г., с който представители на страните установяват, че към тази дата са завършени и подлежат на заплащане въз основа на акта 410 кв.м. доставка и монтаж на алуминиева конструкция; 80 кв.м. изработка, доставка и монтаж на детайли от алуминиев композитен материал Албонд и 120 кв.м. доставка на алуминиев композитен материал Албонд, на обща стойност от 47148 лева с ДДС.

Представени са платени нареждания, с които ищецът нарежда да се платят по банкова сметка на ответника в „Юробанк България“ суми по издадени във връзка с договора фактури, както и вальори от извършени плащания по тази сметка, както следва: платежно нареждане от 26.04.2023 г. за сумата от 50000 лева, представляваща част по проформа фактура 0000000008/21.04.20243 г.; платежно нареждане от 28.04.2023 г. за сумата от 30000 лева, представляваща част по проформа фактура 0000000008/21.04.20243 г.; вальор от 02.05.2023 г. за сумата от 35000 лева, представляваща окончателно плащане по фактура № 1000000019/26.04.2023 г.; платежно нареждане от 04.05.2023 г. за сумата от 24200 лева, представляваща плащане по фактура № 1000000020/28.04.2023 г.; вальор от 05.05.2023 г. за сумата от 50000 лева, представляваща плащане по проформа фактура 0000000009/05.05.2023 г.; вальор от 28.07.2023 г. за сумата от 41760

лева, представляваща плащане по проформа фактура 0000000023 и платежно нареждане от 03.08.2023 г. за сумата от 20000 лева, представляваща част по проформа фактура 000000000024/03.08.20243 г.

Представена е разменена между страните електронна кореспонденция, възпроизведена на хартиен носител като препис, заверен от ищеца, съгласно чл. 184, ал. 1 от ГПК, видно от която ищецът иска от ответника да изпълни поетия ангажимент да достави алуминиеви панели в количество от около 1000 кв.м., след което ще се пристъпи към актуване на действително извършените СМР., както и да достави авансираните от ищеца материали и да даде разчет за неприспаднатия аванс до 08.09.2023 г. Ответникът отговаря на 05.09.2023 г., че към тази дата няма да може да възстанови аванса или композитния материал, като описва трудностите, които среща при изпълнението на възложената работа. Въпреки тези трудности, заявява, че при възможност би предоставил композитен материал, но към момента няма такава възможност. В отговор ищецът изпраща на 13.09.2023 г. покана за изпълнение, с която иска в срок от 1 работен ден от получаване на поканата ответникът да се яви на обекта и да продължи в ускорени срокове изпълнението на възложената работа. В случай, че ответникът не е в състояние да завърши обекта, то в срок от 3 дни следва да възстанови неусвоения аванс в размер на 64120 лева по посочена от ищеца банкова сметка. На 16.10.2023 г. ищецът изпраща на електронния адрес на ответника покана, с която го кани, в 3 дневен срок от получаване на поканата, да се яви на обекта и да продължи изпълнението на възложената работа, като в случай, че ответникът не се яви ищецът ще счита договора за развален и ще очаква в 3-дневен срок от датата на разваляне да му бъде възстановена неусвоената част от заплатения аванс в размер на 64612 лева с ДДС.

Предвид установените факти, настоящият съдебен състав, намира, че предявеният иск с правно основание чл. 55, ал. 1, предл. 3 от ЗЗД е основателен, по следните съображения:

Според чл. 55, ал. 1 ЗЗД който е получил нещо без основание или с оглед на неосъществено или отпаднало основание, е длъжен да го върне. Видно от законовия текст в него са уредени три различни специални фактически състава на неоснователно обогатяване, като третият от тях се отнася до отпаднало с обратна сила основание.

От представените по делото писмени доказателства /платежни

нареждания и вальори/, неоспорени от ответника, се установи, че във връзка със сключения между страните договор от 20.04.2023 г., ищецът е предоставил на ответника сума в общ размер от 250960 лева, в изпълнение на задължението си да заплати авансово възложените на ответника с договора и сключените към него анекси дейности. С приетите като доказателства по делото приемо-предавателни протоколи, са отчетени извършени от ответника дейности по договора на стойност от 186 348 лева. Ответникът, чиято е доказателствената тежест по чл. 154, ал. 1 ГПК, не установи да е изпълнил изцяло поетите с договора задължения за проектиране, доставка и монтаж на алуминиеви композитни панели в договореното и предплатено авансово количество. Ответникът не е представил доказателства, а и не твърди, че е в състояние да изпълни тези си задължения, съответно не твърди да е налице причина, която да обосновава обективна невъзможност тези задължения да бъдат изпълнени, съгласно договореното от страните. Правилата за разпределение на доказателствената тежест задължават съда да приеме, че фактите, за които не е проведено главно и пълно доказване от страната, носеща тежестта на доказване, не са осъществени. В този смисъл следва да се приеме, че е налице виновно неизпълнение от страна на ответника на поето с договора задължение.

Съгласно разпоредбата на чл. 87, ал. 1 от ЗЗД, кредиторът може да развали двустранния договор, когато длъжникът не изпълни задължение по него по причина, за която той отговаря, като даде на длъжника подходящ срок за изпълнение, с предупреждение, че след изтичането на срока ще смята договорът за развален. Видно от гореизложените мотиви, ищецът е изправна страна по сключения между страните предварителен договор /извършил е плащания по договора, съгласно уговорения от страните начин на плащане/, като ответникът не е изпълнил в цялост поетото с този договор задължение да проектира, достави и монтира алуминиеви композитни панели в договореното и вече предплатено от ищеца авансово количество, поради което следва да се приеме, че ищецът разполага с установеното в чл. 87 от ЗЗД потестативно право да развали договора. Ответникът не е предприел никакви действия във връзка с довършване на поетата с договора работа в предоставения с изпратената му покана от кредитора срок, като не е представил и доказателства, че възнамерява да предприеме такива, поради което следва да се приеме, че е налице хипотезата на чл. 87, ал. 1 от ЗЗД. За

да настъпи правната промяна по разваляне е необходимо да има изявление на кредитора до длъжника. Аргумент в подкрепа на това е и нормата на чл. 87, ал. 2 ЗЗД, според която, дори когато изпълнението е станало невъзможно или късното изпълнение е безполезно за кредитора, е необходимо кредиторът да отправи своето изявление за разваляне до длъжника. Дори в случаите на „фикс сделки“, при които забавеното изпълнение е равно на пълно неизпълнение, кредиторът е длъжен да изрази воля за разваляне и е освободен само от задължението да изпрати покана за изпълнение. В този смисъл е и нормата на чл. 201 ал. 2 ЗЗД, която позволява развалянето да стане без спазване на чл. 87 ЗЗД, но кредиторът /продавач/ трябва да съобщи, че е упражнил правото си. Кредиторът упражнява правото си на разваляне на договора чрез едностранно волеизявление. В случая от доказателствата по делото се установи, че волеизявлението на кредитора за разваляне на договора е изпратено и достигнало до ответника на 16.10.2023 г. /ответникът не оспорва този факт/ и след изтичане на предоставения с тази покана срок договорът следва да се счита прекратен. След развалянето на договора ответникът дължи връщане на получената по разваляния договор престация. Установи се, че предоставената от ищеца по договора сума е в общ размер от 250960 лева, като от така платената сума, към момента на прекратяване на облигационното правоотношение, ответникът е отчел извършена по договора работа на стойност от общо 186348 лева, съответно разликата между тези суми от 64612 лева подлежи на връщане на ищеца, след разваляне на договора. Ответникът не е представил доказателства, че е възстановил тази сума на ищеца след развалянето на договора, поради което предявеният иск по чл. 55, ал. 1, предл. 3 от ЗЗД е основателен и следва да бъде уважен.

При този изход на производството, ответникът дължи на ищеца направените в настоящето производство разноски за заплатената дължима по уважения иск държавна такса в размер на 2584.48 лева, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК.

Мотивиран от горното, Съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „РВ с.“ ЕООД, ЕИК **** да заплати на „Б.б.г.х.“ АД, ЕИК ****, на основание чл. 55, ал. 1, предл. 3 ЗЗД, сумата от 64612

/шестдесет и четири хиляди шестстотин и дванадесет/ лева, представляваща платена сума на отпаднало основание - по развален договор за проектиране, доставка и монтаж от 20.04.2023 г., ведно със законната лихва от 31.10.2023 г. до окончателното плащане.

ОСЪЖДА „РВ с.“ ЕООД, ЕИК **** да заплати на „Б.б.г.х.“ АД, ЕИК ****, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, разноси по производството в размер на 2584.48 лева /две хиляди петстотин осемдесет и четири лева и 48 ст./.

Решението може да бъде обжалвано пред Софийски апелативен съд, в двуседмичен срок от връчването му.

Съдия при Софийски градски съд: _____